

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, péntek 1913. július 25.

167. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Háboru és béke.

A Balkán már harmadszor jutott lángtengerbe, noha a nagyhatalmak e lángot — fáradtságot s időt nem kimélve, lokalizálni igyekeztek, mert előttük egy fenséges eszményi kép lebegett; a béke ideálmusa.

Ez a béke hivatva lett volna arra, hogy az emberiségben — nemzetiségre való tekintet nélkül — felköltse a felebaráti szeretetet; az önzést, a rut kapzsiságot pedig, a mely az emberiséget képes különféle embertelen tettekre ragadni s amely az embert a barbarizmus szolgálatába viszi — megszüntetni.

Ez látszólag sikerült, de csak egy szép álom volt: a háboru szikrái még ki sem aludtak, harmadszor és újból föllobbant a láng. Még az anyák, hitvesek s gyermekek könnyei föl sem száradtak az elesett fiuk, férjek s apák elevesztése miatt, újból a rettegés, félelem, a rémlátások foglalták el az otthonmaradottak szívét. Mennyi átvirrasztott éjszaka, mennyi könnyhullás, mennyi sóhaj s imádság okozott hol but, hol reményt az otthonlévők között!

Az agynak ilyenkor ugyancsak nagy munkája van s hozza létre a különféle látományokat:

Az anya, látni véli, hogy mint rohan s gázol fia holttestén az ellenség.

A menyasszony hallani véli, egy pillanatra eszméletre tért vőlegényének halk beszédjét — amidőn az ő nevét mondja ki.

A feleség, férjének rettenetesen eltor-

„A Tengerpart“ tárcája

Zeyneb, a menyasszony.

Az egész falu mélyen aludt még. A hegy-csúcsok szürkén, homályosan meredtek az égnek. Gyönyörű májusi reggel. A mákvirágos buzavetések végig lehelt a hajnali szellő, az egész nyugati égbolt olyan volt, mint egy hatalmas gyöngyfestmény.

A falu poros utcáján, bezárt istálló előtt, széttört águ borona mellett, két nagyszarvu ökor üdvözli tompa böggéssel a napot, hol itt, hol ott kukorékol fel egy kakas.

Zeyneb felhívította szemét. Körül tekintett. A papírral beragasztott ablaküvegen át halvány világosság éri a szép leány sápadt arcát. Minden olyan aluszékony volt még az aláesony agyagpadlós vityilóban.

Zeyneb álmódott. . . .

Felemelkedett a hideg földről — ott aludt. Egy tehén és néhány kecske feléje fordította fejét — azok voltak a hálótársai.

Zeyneb két fakorsót vett magához és a forrás felé indult le a lejtős uton. Áthaladt a vizes, füves hegyoldali réteken, lábait és ruháját széllet benedvesítette. A forráshoz ért. Kis sziklafalra hajol, a vízbe meríti két korsóját, majd az egyik tele korsót fejére helyezi, a másikat kezében tartja. A hegy-

zult arcát látja maga előtt, amelyet a halállal való viaskodás hozott létre.

Nincs a fantáziának oly elképzelhetetlen ferde helyzete, amely az anyák, hitvesek stb. lelki szemei előtt nem jelennek! Ilyenkor nincs határa a fantáziának s képtelennél-képtelenebb helyzeteket hoz felszínre, hogy annál nagyobb kétségbeesést s fájdalmat okozzon. S midőn a lélek ebbe is belefárad, akkor jó a vigasztaló remény — „hátha“ s a fantázia hirtelen köppenyt fordít a hősékné látatja hazatérni az eltávozott fiut, férjét stb.

De ez már csak nagyon rövid ideig tart, hogy annál jobban foglalja el helyét ismét a kétségbeesés. Újra kezdődik az egész dolog előlről s tart addig, amíg a valóság fel nem deríti, hogy mit hoz számukra a jövő: örömet-e, vagy a legnagyobb boldogtalanságot?!

Mindezek dacára, újból bömböltek az ágyuk süvítettek a golyók s nagy füstgomolyag vette körül a katonaságot s mire kissé láthatóvá lett a küzdőtér: mindenütt forró embervér volt látható s a vérsárga, a szerencsétlenek nyögése állatias ösztönökkel ruházta fel a katonaságot s bosszút lihegve — vehemensebb támadásra készítette.

Mivé lesz ilyenkor az ember? Leghőbb vágya az, hogy embertársának vérént ontsa s lábaival gázolhasson keresztül rajta, hogy ismét egy másiknak ontsa vérént. S minél több embert sikerül megsemmisítenie, annál nagyobb hévvel támad, sőt ha megsebesül is, a legkisebb erejét is ellenfélnek a megtörésére igyekszik felhasználni s haelesik, akkor is fanatikusan szorongatja fegy-

csuesok felé pillant.

A nap feljött már. A faluból utnak eredt a nyáj, le a legelők felé s a reggeli csendet a juhok mekegése tölti be.

Óvatosan haladt vissza Zeyneb a lejtős uton fölfelé. Elfáradt utközben s egy bokor árnyékában megpihen. Föltekintett a falu felé. Egyik-másik kéményből kék füst száll föl az ég felé.

Zeyneb elgondolkozott. Eletének minden szomorú és vig pillanata jutott eszébe. Husz esztendő volt s egész élete úgy tünt föl neki, mintha egy napos volna. Anyját még születése után egy órával vesztette el; életének már legelső éveiben is nélkülöznie kellett az anyai szeretet melegségét. Mostoha anyja nevelte fel. Ő is két éve lakja már a lombnélküli, árnyéktalan temető egy sírját.

Igy élt abban a kunyhóban, amely pusztán földjével inkább sirhoz, mint emberi lakóhelyhez hasonlított. Itt élt fivérével és apjával, akit az öregség mind közelebb vitt a sír felé.

Felemelkedett s folytatta útját tovább. De a korszok nagyon súlyosak voltak s így kénytelen volt a temető mellett ismét lepihenni. Egy kis pásztorleány juhokat és kecskéket hajtott el előtte.

— Hadidja! — szólította meg Zeyneb — a mieink is közte vannak?

verét, míg teljesen minden erejét el nem veszíti, amidőn is kimerülve — elveszti eszméletét.

De lássuk csak, miért is történik ez! Az emberiség bűnös vágyainak kielégítéséért: a birni birni való vágy, kapzsiság — helyesebben mondva — a kőnc miatt. Ez az oka annak, hogy az ember kivetkőzik emberi formájából s ezért kell sok embernek elpusztulnia, hogy valamelyik fél a kőncnak birtokosa legyen!

A győztes fél megkönnyebbülten sóhajt föl s győzedelmi riadók harsognak s örömmámorában uszít a nép. Majd az elfoglalt területeket előzőlni, boldogság árad át egész lényükön, hogy övékének tarthatják az elfoglalt területeket s hogy most szabadon rendelkezhetnek vele.

Gondolnak-e arra, hogy az ő örömeiknek mennyi könny, bánat, nyomor s emberélet az ára? Vagy a kérdéses területek megszerzése mindent pótol s elfelejtet az emberrel?

Ilyenkor láthatja az emberiség, hogy még mennyire kell fejlődnie, míg az emberi méltóság magaslatára ér s amíg letudja majd rázni magáról az erőszakos kapzsiságot s ehhez hasonló tulajdonságokat! Most lehet látni, hogy még sok kívánni való van a kulturális élet terén s még igen nagy feladat vár a kulturára!

Hol van még az emebriség attól, hogy a különböző nemzetiségek egymásban a felebarátot ismerjék s hogy ügyeiket emberi módon intézzék el: vérontás nélkül! Vagy talán ez sohasem lesz így?

Addig nem lesz tökéletes kulturnép s

Hadidja nevetett és igenlőleg intett borzas, szőke kis fejével. Zeyneb ismét álmódni kezdett. Mily szép volna, ha megegyezzen örízhetné a juhokat, miként nyolc évvel előbb! Semmire gondja nem volt. . . . Hasszán! . . . ki tudja melyik forró homokpusztán örökösödik most. . . . Szemei talán már elfáradtak szegénynek a látóhatár kémlelésétől. . . . Hazulról remél valami hírt hallani. . . . A temetőben találkozott össze vele annak idején. Meztláb, tépett fezzel, rongyos inggel, bottal a kezében, kenyérral a tarisznyájában őrizte itt a nyáját minden nap. Itt találkoztak minden nap. Rokonok voltak s már gyermekkorukban egymásnak szánták őket. Oly egyszerűen történt az eljegyzésük. A fiúnak kék gombot varrtak a fezeére, a leánynak pedig tarka kendőt kötöttek a feje köré. Azontul együtt őrizték nyájukat s reggeltől napestig ott ültek a temető melletti napsütéses réten.

Az idő mulott. Hasszánt katonának hívták. Menyasszonyának e szavakkal mondott bucsut:

— Három év múlva visszajövök. Várj reám Zeyneb. Az idő gyorsan elmúlik.

Csendes, de érzéstartalú könnyezéssel vettek bucsut egymástól.

Senki nem tudta, hogy miféle országba küldötték. A hazaérkezők mindenféle országról beszéltek, városokról, falvakról, fenyve-

addig általánosságban nem beszélhetünk felebaráti szeretetről sem, míg az egyes nemzetiségek, a másik nemzetiségükben nem az embert látják; amíg nem lesz oly tökéletes az emberiség fejlettsége, hogy a katonaság tulajdonképpen csak diszül szolgáljon az országnak! S amíg a féktelen nemzetet, a többi nemzetek erélyes intelmei is, le nem tudja esendesíteni!

Amikor ezek létrejönnek, akkor lesz a világnak legnagyobb ünnepe: világbéke ünnepe. Vagy ez talán sohasem lesz meg s ez csak egy ábránd? Nem! Kell jönni még egy szebb jövőnek, amelyben az emberiség generációja nemesebb hajlamokkal fog birni s levétközi mindazt, ami nem az emberiséghez tartozik! Addig is bennünket legalább a remény kecsgettessen s lebegjen előttünk a béke ugy, mint az emberiség jövőjének leg-tökéletesebb szüleménye — mint idealiz-musa.

Ujdonságok.

— 0 —

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 filléért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

sekről. De beszéltek még egy országról is. Ez ország nevének kiejtésekor nagyot sóhajtottak az öregek és keserű könnyeket sirtak a fiatal özvegyek. Távoli, nagyon távoli ország az. Tul van a tengeréken. Földje izzik a nap forró tüzeitől. A pokol országa az. A császár három fia is ott veszett.

Hat hónappal később levél jött Hasszántól. Ugyanonnán int a levelet, a poklok országából. Ott volt tehát! Zeyneb megvigasztalta magát: Ugy sem pusztul ott mindenki, miért pusztulna ott az ő Hasszánja.

Egy évig állandóan jött levél. Azt írta mindig, hogy a tüzes nap a koponyáját égeti s lábai a homokban perzselődnek meg. Ha pedig egy fa árnyékában lepihenhet, akkor mindig a falusi nyírfákra, a juhokra, a hegyoldalra, az ő Zeynebjére gondolt.

Egyszerre elhallgatott. Tizenkét hónapja nem írt már egy betűt sem. Senki nem tudott róla semmit, aki csak hazakerült abból az országból. A fiatal menyasszony szeme állandóan könnyes volt. Ugy látta mindig Hasszánt, amint egy kiaszott eserdejében árnyékot keres a forró nap ellen s sinylődik a forró homokban, várva valami hírt hazulról; a kétségbeesés és egyedüllét mardossa szívet.

Ilyen gondolatok gyötörték s a könnyek mind jobban borították el két szemét s olyat érzett, mintha onnan a messzeségből, a Hasszán poklából jönne reá valami forró

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— 0 —

A KÜLFÖLDIEK.

Tegnapról fogva új rend van Fiumében. Az általunk is közölt rendelet értelmében mindenkor tudni fogja a határrendőrség, hogy kik érkeztek — külföldi honosok — a városba. Pár nap múlva pedig nyilván tartja azt a néhány ezer embert, akik itt laknak, itt keresik a kenyeret, de a magyar állampolgári esküt nem tették le.

Olvassván a rendeletet, joggal kérdeztük: miért csaptak az olaszok akkora lármát a határrendőrség tervezett felállításakor? Most, mikor a határrendőrség munkakörének minden részletét ismerjük, Diogenes lámpájával sem találjuk azt a pontot, amely a féltve őrzött autonómiába ütközik. Ellenkezőleg: A határrendőrség csak újabb bástyája az autonómiának. Természetesen, becsületes értelemben. Vagyis, ha nem akarnak az autonómia köpönyöge alatt olyasmit csinálni, ami a fennálló törvényekbe, az ország, a nemzet érdekébe ütközik; ha nem játszik az államot az államban, hanem becsületes őszinteséggel oda állanak minden mellé, ami a magyar érdeket szolgálja. Csak természetes, hogy ravennai kirándulásokat, Giovine Fiume üzelmeket ezután még kevésbé tűrünk el és ilyen esetekben nemcsak a határrendőrség súlyát érzik a bünösök. És mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a zavart állapotban azok okozzák, akiknek itt nincs mit veszíteni, akik a vendégjoggal galádul vissza élnek, nagyon okosan eselekedett a kormány mikor ezeknek a gyanus elemeknek a féken tartására felállította a határrendőrséget. Lám, mi nem félünk tőlük, mert ninesenek titkos, gyanus céljaink. Eppen így nines mitől tartani az olasz anyanyelvű magyar állampolgároknak sem. A gyanus idegeneket, az ugynevezett nem-kívánatos elemet pedig nem pártolhatja egy józan gondolkodású fiumei polgár sem.

A határrendőrség eddigi működéséből

lehető s megölné, halottá tenné őt, szétép-né fájó szívet...

Hazaért. Apja kávéit ivott, kis fiverei pedig változatosan változatosabb arefintortásokkal majszolják az erős keserű foghagymát. Az öreg gyöngéden néz végig mindhármukon s fájó szegénynek látni Zeyneb szemében az elkéseregettséget. Ő is fájalta Hasszán hallgatását; hisz ő volt minden reménye.

A császár ment el mellette. Elbeszélgettek a pokol országról, a császár ott veszett három fiáról. A császár sirt s szánnakozó pillantásokat vetett Zeynebre. Azután esendesen, halkán sirt mind a két öreg ember.

Zeyneb az ajtó mellé tette a korsót. A kis mezesben imát jelzett a müezzin. Az izzó napgolvo közeledett a zeníthez.

Egy éles hang ordított a falu esendjébe: — Hé! császár, ide jöjj! Fegyverrel a vállán, lovagló ostorral a kezében egy esendőr jött a faluba, futó tüzként terjedt kunyhóról kunyhóra. A féltelmetlen gyerekek összeszaladtak, az asszonyok kidugták fejüket a kunyhóajtókból. A férfiak tiszteletteljesen állottak meg a mecsét előtt.

Egy öreg fa alá terítik a bíró házából előkerített szőnyeget és vánkásokat helyeznek rá. A császár füért szalad a ló számára. A esendőr büszkén foglal helyet a vánkosokon. Aggodalmas várakozással figyelik arcát a parasztok. Előbb kávéit iszik, azután

Steckenpfeld liliomtejszappan

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 filléért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera“ liliomkrémje, mely tubusokban 70 filléért mindenütt kapható.

minden elfogulatlan szemlélő megállapíthatja, hogy erre az intézményre szükség van, bárhogy támadják azok, akik komoly érvek helyett üres jelszavakkal dobálódznak. De bármint áll a dolog, akár tetszik, akár nem: a törvény egyformán kötelez mindenkit, éppen azért ismételtelen figyelmeztetjük a közönséget, hogy az érkező külföldiek bejelentését senki el ne halassza, mert ez súlyos következményekkel jár.

— Cincognak az egerek. A sok közül ismét közre adunk egy esetet úgy, amint nekünk elmondották: Egy fiumei ember tegnap felment a rendőrségre, hogy iparigazolványt váltson. Bement a rendőrségi iktatóba és mert nem beszél folyékonyan olaszul, magyarul szólította meg a legközelebbi asztalnál ülő hivatalnokot. Ez magyarul válaszolt is, mondván, hogy a szomszéd asztalnál ülő társához tartoznak az iparügylek. Az illető magyar oda ment és el akarta mondani, hogy mi járatban van. Alig kezdett beszélni, felugrott egy morókus-képű legényke, egy kis díjnok, aki cátoi szigorúsággal imigy szó-nokolt:

— Tessék olaszul beszélni. Itt a hivatalos nyelv az olasz és mi nem vagyunk kötelesek idegen (?) nyelven érteni. Egyáltalán semmi beszédünk önnel, tessék írásban — olaszul — beadni, hogy mit akar. Most elmehet!

Egészen kipirult a legény, amíg ezt elmondta. Ugy állt a terem közepén, mint egy Napoleon, mint egy Julius Cézár, mint egy sasfiók. Aztán leült, hogy tovább ragassza a borítékokat. Mert ilyen fontos munkaköre van neki. Az iparigazolványt kérő magyar ott hagyta a rendőrség nekivadult szegénylegényét és az volt a szándéka, hogy panaszt emel a kormányzónál. De aztán — nagyon helyesen — elállt ettől. Belátta, hogy holmi kis hangyával szemben nines szükség nádpálcára. Elég oda egy gyenge frieska is hogy repüljön. Mi még arról is lebeszéltek, hogy Derecin rendőrigazgatónál tegyen panaszt. E sorokból ugys tudomásul vesznek a díjnok ur rugkapalódzásáról. Szükség esetén név-

a bíróhoz fordul:

„Megfizettétek már az adótokat?“

Az egész falu népe megremegett.

A bíró válaszolt:

— Ha Allah úgy akarja, akkor aratás idején biztosan megfizetjük. Most semmink sines.

A esendőr erre pecsétes levelet vett elő s átadta a bírónak, majd lóra kapott s el-tűnt az országot porában.

A falusiak fellélegzettek.

A levelet felnyitották. Türelmetlenül várták az imámot, hogy elolvassa. Végre megérkezett. Hasszán öröksége jött meg a halál országából. A hatóság kereste az örökösöket.

78 piasztér és egy bárány!...

Szegény öreg! magába szerette volna fojtani az előretörő könnyeket, midőn leánya elébe jött. Zeyneb szíve elszorult, amint atyja könnyes szeméit megpillantotta. Nem mert a jó öreg szólani, csak átkarolta leányát és sirt, nagyon sirt, könnyei lecsurogtak reher szakállára...

Zeyneb még mindig látja vőlegényét, amint egy kiaszott eserdejében árnyékot keres s a forró homokban sinylődve vár valamit hazulról s szíve elvérzik a várakozásban. Meghal magára harvva, kétségbe-esetten...

Mehmed Sadi.

vel is szolgálunk, hogy vizes borogatást rak-hassanak fejére. Mert ez kell a szegénykének — a virgács mellé. Majd akkor észre tér és megtudja, hogy még neki, az ötödik keréknek is meg kell (tessék tudomásul venni: kell) hallgatni a magyar bejelentést.

— **Érdemkereszt kiosztás.** Ma délelőtt osztották ki nagy katonai ünnepség keretében a 79. gyalogezred laktanyájában az ő felsége által adományozott érdemkeresztet mindazon tényleges és tartalékos katonáknak, kik a balkáni zavarok kitörése óta rendkívüli fegyvergyakorlatra voltak bevonulva.

— **Lefoglalták a Vocet.** Melocco János dr. kir. ügyész ma délelőtt elrendelte a Voce del Popolo mai számának hatósági lefoglalását. A lefoglalás a „La vergogna massima“ című cikk miatt történt, mely a külföldiek kötelező bejelentéséről szóló törvény ellen izgat.

— **Fiume himlőmentes.** Minthogy f. hó 7-ike óta nem fordult elő himlőeset a várost tegnap himlőmentesnek nyilvánították.

— **A kikötőből.** Jul. 24. Érkezett: Zoe Cosulich olasz gőzös Velencéből, üresen Vladimir magyar gőzös Santa Rafaelból, 300 bál parafával, 1200 tonna ásványvízzel; Graz osztrák gőzös Konstantinápolyból, 1040 tonna tengerivel; Szent László magyar gőzös Triesztből, üresen; Cittá di Bari olasz gőzös Velencéből, üresen; Marsiale Curda Verdi török gőzös Spalatóból, üresen Erato angol gőzös Liverpoolból, 20 tonna üres zsákkal, 150 zsák kávéval, 50 darab géppel és 130 hordó olajjal.

Indult: Zoe Cosulich olasz gőzös Triesztbe, 500 zsák cukorral, 20 tonna parafinnal; Szápáry magyar gőzös Marseillebe, 180 tonna fával, 50 tonna cukorral, 30 tonna parafinnal és 20 tonna ásványvízzel; Steinbeis német gőzös Spalatóba, 1800 tonna fával; Buda magyar gőzös Maltába, üresen.

— **A csikók ára.** Vannak még naiv lelkűk, akiket a legegyszerűbb módon is be lehet csapni. Bizonyíték erre Mamula József jászénai gazda esete, akit igazán durva egyszerűséggel fosztottak meg a pénzétől. Ugy történt a dolog, hogy Mamula, aki már 70 éves ember, f. hó 18-án bejött Fiuméba és itt eladott két csikót 440 koronáért. Aztán két ismerősével: Koszonovics Demeterral és Moravics Eliással vasutára ült, hogy hazáig utazzék. Meja állomásán ijedten konstata- lta, hogy pénze azzal a vadonatúj tárcával együtt, amit Fiumében vett, eltűnt. Mialatt kétségbeesetten keresgélte, oda jött az öreghez egy idegen és jelentette, hogy a pénzt megtalálta, vissza is adja, ha megfizeti vele. Mamula annyira megörült, hogy készséggel bele ment a mutyizásba. Alig tette el a 220 koronát, előbe állt egy másik idegen és azt mondotta, hogy ő is elveszítette a pénzt, mutassa a tárcát, hogy nem-e az övé. Az öreg gyanútlanul átadta, az idegen forgatta, mutatta a társának, aztán visszaadta azzal, hogy ez nem az övé. Csak akkor vette észre Mamula, hogy üres tárcát kapott vissza, mikor hazáig érkezett. Nyomban jelentést tett a susáki esendőrségnél, amely kiderítette, hogy Mamula gazemberek hálójába került. Meg- lesték, mikor Fiumében a tárcát vette és ugyanolyan vettek őt is. Ezt adta vissza az öregnek, aki szintén pénze elvesztését panasz- solta. A naiv bácsi kifosztóit keresik.

— **Megszökött egy rab.** A capodistria-i fegyházból a napokban megszökött Saletta István kilenc évre elítélt rab, aki büntetéséből csak két esztendő telt ki. Szökése rendkívül izgalmas volt, mert cellájából ki- szabadulva, a fegyházörök szobájában egy revolvert lopott s lelövéllyel fenyegette az egyik fegyházörököt, aki el akarta fogni, vala- mint egy mezőrt, aki szintén üldözőbe vet- te. Így sikerült elmenekülnie.

— **Megjöttek a katonák.** A 79-ik gya- logezred ottoesáci zászlóalja tegnap este fél 11 órakor Fiuméba érkezett. Az állomá- son az ezred itteni tisztikara zenével fogad- ta a zászlóaljat, amely az állomásról a ka- szárnyába vonult. Az összpontosított ezred a közeli napokban nagygyakorlatra megy.

— **Öngyilkossági kísérlet.** A Salita di Ricovero 5. számú házában tegnap délután öt órakor Bertassi Olga, három gyermek anyja, öngyilkossági szándékkal szublimát- oldatot ivott. Bevitték a kórházba, ahol a gyorsan megejtett gyomormosással tultet- tétték minden veszélyen. Ma már jobban ér- zi magát s néhány nap múlva teljesen fel- gyógyul. Az asszony neurasthéniaiban szenvedett s valószínűleg emiatt akart meg- válni életétől.

— **Hangverseny a Deákban.** A Deák- szálló kerthelyiségében ma este, 50 fillér be- lépti díj mellett katonazene lesz. Szombaton este a katonazenekar bucsuhangversenyt tartja. A belépti díj 50 fillér.

— **Meglesz-e a gyufagyárak trösztje?** A magyar gyufagyárak egymás után teszik közzé mérlegeiket és ugyszólván kivétel nélkül nagy veszteségekről számolnak be. A gyufaiparra elsősorú kritikus idét fog jelenteni az idei ősz. Nevezetesen az osztrák gyufagyárosok hivatalos lapja, az Oester- reichisch-Ungarischer Zündwaarenfabrikant legujabb számában már bejelenti, hogy abban az esetben, ha Ausztriában ősszel a gyufaadó életbelép és a magyar gyárak tö- mörülése addig nincs biztosítva, abban az esetben az osztrák gyufatröszt erős harcot fog kezdeni a magyar gyufaipar ellen és elárasztja termékeivel az országot. Hogy ez a fenyegetés nem csak írott malaszt, az lát- szik abból, hogy az utolsó hónapok statiszi- kája szerint az osztrák gyufa behozatala mind szervezetben jelentkezik Magyaror- szágon. A magyar gyufagyárak vezető em- berei éppen ezért fokozott igyekezettel dol- goznak, hogy a tröszt összehozása érdeké- ben megindult, de legutóbb egészen megre- kedt tárgyalásokat az őszi hónapokban újra fölvehessék. És bizaak benne, hogy most na gyobb szerenese kíséri majd munkájukat, mint az elmúlt hónapokban.

— **A szerkesztőségi titok.** A német uj- ságírók sérelmével kapcsolatosan sok szó esett jogászai és újságírói körökben arról, hogy köteles-e az újságíró, ha mint tanút hallgatják ki, megnevezni valamely értesü- lésének forrását, egyáltalán köteles-e a szer- kesztőség belső olgait, ugynevezett titkait vallomásában elmondani? A német bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem ismeri el a szerkesztőségi titok jogosultsá- gát. A magyar bíróságot most foglalkoztat- ta először ez a kérdés. Az érdekes döntés az okányi református pap ügyében történt. 1911. március 26-án Elek Sándor okányi lel- kész felesége a templomban nagy jelenet- rögtönzött, a szószékről lelépő férje elé lé- pett és az egész gyülekezet előtt kérte férjét fogadja őt vissza a házába. Ennek dacára válóper lett a házasság vége. Az esetet Fa- ragó Rezső hirlapíró hozta lapjában nyilván- nosságra s a válóper folyamán a lelkész ügyvédje annak a véleményének adott kife- jezést, hogy a híres felelősi jelenetről szóló cikkeket a lelkész felesége inspirálta. Így került a válóperbe tanuként Faragó, akit a nagyszalontai járábíró hallgatott ki. A kihallgatás során Elek Sándor lelkész azt a kérdést tette fel, hogy kitől szerezte a hir- lapíró információit. Faragó kijelentette, hogy két és fél év után már nem emlékezik a hír forrására, de ha emlékeznék is rája,

azt meg nem nevezné, mert az szerkesztőségi titok. A tárgyalást vezető Vinnay Árpád já- rásbíró erre konstata lta, hogy a szerkesztő- ség titka olybá tekintendő, mint a hivatalos titok s ezért felmentette a tanuskodó hirlap- író a kérdésre adandó válasz alól.

— **A szerelem halottja.** Vasárnap este — mint megirtuk — a susáki Lujza utról egy mélységbe ugrott Brosnich Barbara 20 éves leány, akit a vőlegénye elhagyott. A leányt összezuzott tagokkal vitték a kór- házba, ahol tegnap meghalt.

— **A gyógyulás útján.** A mult héten Ste panek György 20 éves danubiusgyári ács munkaközben szerencsétlenül járt. Életve- szélyes sérülésekkel vitték a kórházba, ahol napokig élet és halál között lebegett. Most már jobban van s az orvosok remélik, hogy életben marad.

— **Mérget ivott.** Puskanich Veronka 20 éves slunji születésű leány ma reggel fél kilenckor szerelmi bánatában „lysol“ ivott. Beszállították a kórházba, ahol a gyors se- gélynyújtás után mindjárt jobban lett. Né- hány nap múlva elhagyhatja a kórházat.

x **Cirkvenicába utazók** figyelmébe ajánljuk az ottani Bedő-féle Miramare-ét- termet. Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, kitűnő ételek és italok.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern higienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. N o v á k R u d o l f műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Tif- lisz. — A hálátlan fiu. — A Baux kesztély kincse. — Gabbiani a Luna Parkban.

— **Az Osztrák-Lloyd juliusi menet- rendje.** Földközi tengeri szolgálat: A t h e s s z á l i a i A és B v o n a l a k hajói, ame- lyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében körülbelül egy héttel a Triesztből való el- indulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A görög-levanti A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Tri- esztből hetenként felváltva rakodnak Fiu- méban, egy héttel a Triesztből való elindu- lás előtt a menetrendben előirt összes kikö- tők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, he- tenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

O c e á n s z o l g á l a t: A kalkuttai vo- nal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nap- pal az elindulás előtt rakodnak a menet- rendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiu- méban a megelőző hónap utolsó 10 napján rakodnak a menetrendben előirt összes ki- kötők részére, szükség esetén a rakodási idő s nappal meghosszabbíttatik.

F ö l d k ö z i t e n g e r i s z o l g á l a t: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pi- reusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Hai dar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és Batum.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patras, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vthy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dar- danelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Nicolajeff.

Soriai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beirut, Tripolis, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Soriai B vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beirut, Tripolis, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Kalkutta.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, Kobe és visszatéréskor Moji.

TŐZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.	Jul. 22 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Magyar hitelrészvény	817.50	818.25
Oszt. hitelrészvény	620.50	619. —
4% os koronajáradék	80.80	81.10
Oszt. magy. államvasut	694. —	693.50
Élelőbank	414.50	414.25
Lezámitóbank	505. —	507.50
Hazai Bank	280. —	278.75
Magyar Bank és Keresk. R-T.	539.50	535. —
Rimamurányi	692.50	693.75
Salgótarjáni	746. —	748. —
Közuti Vasut	638.50	638. —
Városi Villamos	358. —	359. —
Adria	537. —	—
Déli Vasut	125. —	—
Magyar Cukoripar	2720. —	—
Rizsgyár	3770. —	—

Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)	Jul. 22 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Buza áprilisra	12.15	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.58	11.62
Rozs 1913 áprilisra	—	12.16
Rozs októberre	9.15	9.21
Tengeri májusra	7.34	—
Tengeri júliusra	8.25	8.15
Tengeri augusztusra	8.16	8.12
Zab áprilisra	—	7.37
Zab októberre	8.38	8.34

Bécsi Értéktőzsde.	Jul. 22 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Oszt. hitelrészvény	620.75	620. —
Magyar hitelrészvény	816. —	821. —
Oszt. magyar államvasut	694.25	693. —
Déli Vasut	—	127. —
Alpesi	924. —	921. —
Skoda	832. —	835. —
Oszt. koronajár.	81.90	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi körök átlagár.
Fiumei 4% os kölcsonköt.	92. —
Banca Fiumana	650. —
Fiumei Kereskedelmi Bank	295. —
Fiumei Népbank	112. —
Litorale Bank és Takaréksz.	240. —
I. Horvát Takarékpénztár	6100. —
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500. —
Magyar-Horvát Gőzhajóz.	1400. —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050. —
Orient tengerhajózási társ.	1300. —
Ált. Forgalmi r. t. régi	1907. —
Magyar Olajgyár	1760. —
Austro-Americana	202. —
Navigazione Libera Triest	283. —
Oszt. Lloyd	612. —
Stabilimento Tecnico	568. —
Ampelea Szeszpároló Rt.	9900. —
I. Trieszti Rizsgyár	429. —
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	742. —
Spálatói Portland Cement	428. —
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	375. —
Riunione Adriatica	838. —
	3700. —

Távirat — Telefon.

A horvát helyzet.

BÉCS, jul. 24. A Fremdenblatt mai száma hosszasan foglalkozik a horvát ügyekkel és az elmérgesített helyzetért a koalíciót teszi felelőssé. A lap szerint az új királyi biztoshoz az az utasítása, hogy a rendet mielőbb állítsa helyre.

A tartalékosok adója.

BUDAPEST, jul. 24. Teleszky János pénzügyminiszter ma rendeletet bocsátott ki, hogy a fegyvergyakorlatra behívott tartalékosok adóját a szabadságolástól számított 3 hónapig végrehajtani nem szabad.

Arviz Óbudán.

BUDAPEST, jul. 24. A Óbuda határában végig vonuló u. n. Aranyárok kiáradt és a kerület néhány utcáját elöntötte.

A kolera.

UJVIDÉK, jul. 24. Petrovics Bosko, a szerb gymnasium tanára ma itt koleragyulladás tünetek között meghalt. — Hirlik, hogy Belgrádban naponként száz ember betegedik meg kolerában, amit azonban az ottani lakosság előtt is titkolnak, nehogy a rémület még nagyobb arányokat öltsön.

Autoszerencsétlenség.

PARIS, jul. 24. Wallen Alban Lipót herceg autójával neki ment egy hídfőnek, amittől az autó 10 m. mély folyóba fordult. Mikor kiemelték, holtan, behorpadt mellel találták a 32 éves herceget és 25 éves feleségét. Három gyermeket hagytak hátra.

A választások miatt.

BERETTYO-UJFALU, jul. 24. Csere József 18 éves gazdaggyermény a Pesti-utcában találkozott ifj. Kecskeméti Ferenc barátjával, kinek Ciffra-párti toll volt a kalapján. Csufozni kezdte s midőn Kecskeméti e miatt kezét emelt rá, kést rántott és szíven szurta. Kecskeméti meghalt. Cserét letartóztatták.

Romániában letartóztatott magyar.

GALAC, jul. 24. Heim Albert kereskedő, magyar alattvalót, itt letartóztatták. Azzal gnyusítják, hogy román hadi titkok birtokába igyekezett jutni.

Az idegesség halottja.

ARAD, jul. 24. Torna Sándor hivatalnok felakasztotta magát. Mire észre vették, meghalt. Tettét tulságos idegessége miatt követte el.

Kvasz Andrást kémnek nézték.

EPERJES, jul. 24. Kvasz András, az ismert magy. pilóta, itt a katonai gyakorló téren akart felszállni és Nagy Imre közös hadseregbeli szakaszvezetőt szólította meg a puskaporos toronynál, akitől a terep nagysága iránt érdeklődött. Nagy Imre szakaszvezető Kvaszban kémet sejtett, rögtön letartóztatta és az őrszobába vitte. Itt Kvasz igazolta magát, mire szabadonbocsátották.

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékkeliségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.

A katonatiszt szerelme.

ARAD, jul. 24. B. M. honvédhadnagy közös háztartásban élt egy itteni kávéház 18 éves kaszirnőjével. A leánynyal karonfogva sétált a korzón, mikor szembe jött vele egy őrnagy, aki megkérdezte, hogy törvényes felesége a karján levő hölgy. Miután a hadnagy erre nem adott kielégítő választ, vizsgálatot indítottak s a hadnagyot a honvédség kötelékéből elbocsátották.

Egy utász a vízbe fult.

BÉCS, jul. 24. A Militaerische Bundeschau jelenti, hogy a felső-ausztriai Wilhering közelében utászgyakorlatok közben, a mikor az utászok össze akarták kötni az épülő katonai hidat egy motorcsónaknál, a motoros csónak motorja felmandta a szolgálatot és a csónak felborult, elsüllyedt. A legénység közül egy utász a vízbe fult, a hajón levő két tisztet és három embert megmentettek.

Fölrobbant lőporraktár.

BÉCSUJHELY, jul. 24. Ma déltájban a Steinfeldben levő möllersdorfi lőporgyár telepén ma ismét nagy katasztrófa történt. Hir szerint az 50. számú lőporosrakár fölrobbant és igen sok munkás életveszélyesen megsebesült. Innen automobilon katonarvosokat vittek ki. A katasztrófa nagyságának méreteiről nem lehet biztosat tudni, mert a szerencsétlenség színhelyét elzárta a katonaság.

A béketárgyalások.

SZOFIA, jul. 24. A román kormány újabb sürgetésére a bolgár kormány kijelentette, hogy kész megbizottakat küldeni a sinajai béketárgyalásokra. Ettől várja a szófai kormány, hogy a román sereg abbahagyja Szófia felé való továbbnyomulását. A Nisben levő delegátusok utasítást kaptak a fegyverszünet megkötésére. A béketárgyalások Sinajában a görög és a szerb meghatalmazottakkal simáknak ígérkeznek.

Megegyezés Oroszország és monarchiánk között.

PARIS, A Figarónak táviratozzák Pétervárról: Az olasz nagykövet közvetítésével fontos megállapodás jött létre az orosz külügyi kormány és az osztrák-magyar monarchia között. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a két nagyhatalom megállapította egymás között az érdekek azonoságát a Balkánon és megegyezett egymással abban, hogy ha a Balkánon ezentul diplomáciai eljárás szüksége fog fenforogni, egyetértéssel jár el Ausztria-Magyarország és Oroszország. Köztudomás szerint ezek a közeledési tárgyalások diplomáciai uton már régen megindultak és most a lehető legkedvezőbb eredményre vezettek.

Román-bolgár megegyezés.

SZOFIA, jul. 24. A bolgár távirati iroda Genadiev sürgönyére a román külügyminiszter által adott válasza vonatkozólag jelenti: Majoreson kijelenti, hogy szerencsésnek érzi magát megállapíthatni, hogy a két kormány közös óhaja a békekötés meggyorsítása. A kieserült véleményadások alapján a román kormány vitán kívül állónak tekinti, hogy Bulgária a Turtukaja—Dobrics—Balesik vonalat Romániának átengedi. Románia ezenkívül néhány más feltételt javasol, melyet Bulgária elfogad. A román kormány hajlandó a hadviselő felek közti pourparlékra egy képviselőt elküldeni. E katonai pourparlék egy egyetértőleg megállapítandó helyen fognak végbemenni. Ami a békepreliminárók megállapítására és magára a békekötésre vonatkozó tárgyalásokat illeti. Majoreson azon a véleményen van, hogy e célra Bukarest a legalkalmasabb hely.

SZOFIA, jul. 24. A román válasz, mely tegnap érkezett ide, közli, hogy a román előcsapatokat azokon a pontokon, ahova vasárnap jutottak el, megállították. A válasz kedvező hatást keltett. A kormány reméli, hogy a Romániával való megegyezés a legrövidebb idő alatt létrejön.

A bolgár kormány a hatalmakhoz.

SZOFIA, jul. 24. A kormány felkérte a nagyhatalmakat, hogy a szerbekkel és a görögökkel megindított előzetes béketárgyalásokra való tekintettel bírja rá őket a katonai operációk azonnali beszüntetésére.

A görög válasz.

BUKAREST, jul. 24. Az éjjel megérkezett a görög kormány válasza. A görögök azt óhajtják, hogy a fegyverszünetet is Bukarestben kössék meg. A román kormány még ma válaszol és kijelenti, hogy ez ellen nincs kifogása, de erről csak akkor lehet tárgyalni, ha a nemi tárgyalások után a hadsereg elvonultak.

Verik a bolgárokat.

BECS, jul. 24. Carevonelnál véres csata volt. A szerbek fényes győzelmet arattak a bolgárok fölött.

Szerbia nem fél.

BELGRÁD, jul. 24. Egy előkelő államférfi kinyilatkoztatta, hogy Ausztria-Magyarország fenyegetésétől nem félnek és bár a jó viszonyt szívesen fenntartják, de szükség esetén — szembe fognak szállni a monarchia akaratával.

Katoni hid a Dunán.

BUKAREST, jul. 24. Az itteni katonai attasék tegnap Karábiába utaztak, hogy a Dunán vert katonai hidat megtekintsék.

A humánus román sereg.

BUKAREST, jul. 24. A román vezérkar utasítást kapott, hogy nyomban a fegyverszünet megkötése után állítsa helyre a vána—szófiai vasutvonalat és segítse elő az eleségszállítást Szófiába, mert a bolgár főváros lakossága és a bolgár csapatok is éhínségben vannak.

A szerbek győzelme.

BELGRÁD, jul. 24. (Hivatalos szerb forrásból.) Szent Nikola melletti véres küzdelem után, melyben a bolgárokat, akik Knyazevác várost és a Timok melletti helységeket kifosztották, visszazorítottuk és győzedelmes csapataink tegnap reggel 8 órakor Belogracsikba vonultak be. A város közönsége csapatainkat lelkesedéssel fogadta. Egyidejűleg bevonultak a városba a Zajecsar felől jövő csapatok, 32 ágyut, 17 löszeres ládát, 3000 fegyvert, egy golyószórót, egy teljesen felszerelt tábori kórházat és nagymennyiségű élelmiszert zsákmányoltunk.

Drinápoly bevétele.

SZOFIA, jul. 24. A nagyszámú rendes katonaság, mely tegnapelőtt Drinápoly előtt megjelent és a jelentéktelen bolgár helyőrséget felszólította a város átadására, arra készítette a bolgárokat, hogy ellenállás nélkül visszavonuljanak. Tegnap reggel a török csapatok megszállták a várost, miközben a lakosság között leirhatatlan kegyetlenkedéseket követtek el. A lakosság pániktól elfogva menekült a törökök elől, akik nem ismernek irtalmat.

Ugyanez a sors érte Kirkilissét is, ahol a győnge bolgár helyőrség szintén kénytelen volt visszavonulni. A törökök Kirkilissében is rettenetes mészárlásokat rendeztek.

A bolgár kormány utasítást adott a nagyhatalmaknál levő képviselőinek, hogy a törökök által Drinápolyban és Kirkilissében elkövetett mészárlások miatt tiltakozzanak a hatalmaknál.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 24. Hadzsi Adil, az új drinápolyi váli tegnap este állomáshelyére utazott. Kíséretében van 300 esendő, Foulon bej francia származásu ezredes parancsnoksága alatt. Hatszáz bolgár foglyot idehozta.

Dedeagacs elfoglalása.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 24. A törökök elfoglalták Dedeagacsot. Az ott levő bolgár katonákat foglyul ejtették.

TÖRÖKORSZÁG ELLEN.

LONDON, jul. 24. A nagyhatalmak közbelépésére a bankok addig nem folyósítják Törökországnak a kölcsönt, amíg csapatait vissza nem vonja.

PÉTERVÁR, jul. 24. A fekete-tengeri hajóraj Eberhardt ellentengernagy vezetés alatt Szebasztopolból kifutott a nyílt tengerre. A hajórajnak az a parancsa, hogy kényszerítse a török csapatokat a visszavonulásra.

LONDON, jul. 24. A mai nagyköveti konferencia azokkal rendszabályokkal foglalkozik, melyeket Törökországgal szemben alkalmazni akarnak.

LONDON, jul. 24. A román csapatok elindultak Drinápoly felé, hogy elűzzék onnan a törököket.

Autonom Trácia.

BECS, jul. 24. Konstantinápolyból érkezett bizalmas jelentések azt mondják, hogy a porta Görögországgal egyetértve azt kívánja, hogy Trácia önálló tartomány legyen Drinápoly fővárossal a szultán szuevrénitása alatt. Most tünt ki, hogy a görög kormány biztatásának nagy része volt abban, hogy a török seregek akcióba léptek és egészen Drinápolyig hatoltak. A görögök szerint Tráciában igen sok görög alattvaló él, akiknek a mohamedán uraralom alatt sokkal jobb sorsuk lenne, mint a vallásilag türelmetlen bolgár fenhatóság alatt. Attól félnek a görögök, hogy ha Bulgária ura maradna Tráciának, erőszakkal áttértené az ottani görögöket, míg a szultán szuevrénitása biztosítaná a vallásszabadságot. Ezért pártolja az athéni kormány Törökország mostani politikáját és a végleges béketárgyalásoknál, melyek valószínűleg Bukarestben, vagy Sinajában lesznek, indítványt is fog tenni Trácia autonómiájára nézve.

Szerkesztői üzenetek.

L. T. Minden közérdekű panasznak helyet adunk.

Őszi rózsá. Levelét postán átveheti.

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szám 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11—15 lira.

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lirától személyenkint. Lift, fürdők.

Motoresónak

Caprani G. tulajd.

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok fagylalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak.

Naponta Horváth Gábor hírnedcs kisbögös cigányzenekara hangversenyez.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Endrei-féle fiu-nevelő intézet Zentán.

Saját polgári iskola. Gimnásiumi és elemi tanulók is felvétetnek. Nyelvek, zene, festés. Leggondosabb nevelés. Alapos tanítás. Kitűnő ellátás. Ellátási díj egész évre 600 Kor., felsőbb osztálybelieknek 700 Korona. Prospektus. Interurbán telefon 50.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

Estéknént zenehangverseny.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

s. agtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormenta-

Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbúzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvegje 1 kor. 60 fill.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **Abbazia látványossága.** Az abbáziai aquarium, a Stefania-szálloda mellett, mely a Ludwig-Victor fürdő átalakítása miatt hosszabb időn át zárva volt, most ismét megnyílt a publikum számára. Rendkívül érdekes gyűjteményeket tartalmaz, halakat, rákokat, puhányokat, medúzákat, kagylókat, szivacsokat, korallokat és tengeri növényeket. Ez az aquarium mindenesetre Abbazia egyik látványossága s megtekintését ajánljuk minden fürdővendégnek.

— **Hangverseny Cirkvenicában.** Felejthetetlen szép estéje volt tegnap este Cirkvenicának. A Therápia pavillonja zsúfolásig megtelt szép asszonyokkal és előkelő társasággal, hogy gyönyörködjék az idei szezon első hangversenyében. A műsorból különösen kitűnt Rombay Lilly, a Király-színház tagja, aki „Tipegő kis médi” s „A rendez vous” című dalaiavt, továbbá angol táncával elbájolta a közönséget. Kivüle Panter Eugen bécsi színész és Meinhardt bárónő, a bécsi Deutsches Volkstheater tagja arattak nagy sikert. A zágrábi honvédszenekar adott elő több hangversenyszámot, végül cigányzene mellett táncra perdült a fiatalság.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Csapó Ignácné Budapest	V. Jacie
Jerzabek Ernst Teschen	V. Jacie
Spitzer József Budapest	P. Breiner
Neumann Manó Békéscsaba	P. Breiner
Róth József Tóvis	P. Breiner
Valner Sári Tóvis	P. Breiner
Schreiber István Magyarpécska	P. Breiner
Spiro Adol Budapest	P. Breiner
Gyémánt Jenő Debrecen	P. Breiner
Meditsch Franz Wien	Grand H.
Holub Ottó Wien	Grand H.
Farlatti Emmi Karintia	Grand H.
Lederer Simon Szabadka	Grand H.
Klug dr. Linz	Grand H.
Pick Róbert Wien	Grand H.
Spitzer Anica Orehovica	Juilana
Weisz Szidi Pécs	Juilana
Nyiri József Budapest	Belvedere
Jerteles Helén Wien	Quitta
Rotter Mór Budapest	Quitta
Rozér Sámuel Soborsin	Quitta
Faludy Gizella Budapest	Abbazia 144
Domjanovics Barna dr. Budapest	Palace
Balla Viktor Vác	Palace
Nesztor József Nagyvárad	Palace
Simon Károly Kaposvár	Palace
Hegedüs Dezső Budapest	Palace
Pethes Bélla Szakállas	Palace
Havas Sándor Budapest	Palace
Baum Sándor Budapest	Palace
Tóth Sándor Debrecen	Securanst.
Krausz Franciska Budapest	Securanst.
Sütő Sándor Szombathely	Securanst.
Sz-kely Béla Budapest	Securanst.
Gombás József Sopron	Securanst.
Fischer Miksa Budapest	Securanst.
Vajda Károly Budapest	Securanst.
Ofenböck Anton Wien	Securanst.
Igel Pál Budapest	Securanst.
Mandel Hermann Budapest	Securanst.
Weisz Adolf Budapest	Breiner
Rosenberg Albert Budapest	Breiner
Grünfeld Zsigmond Budapest	Breiner
Weisz Sidonie Wien	Speranza
Kropácsy Mór Zsolna	Kolb
Kropácsy István Szakolca	Kolb
Jeszenczky Lajos Pécs	Kolb
Neumüller József München	Kolb
Götzlinger Edmund Wien	Offiz. K.

Csatáry Elek Magyaróvár	Splendit
Mikler Sándor Budapest	Hausner
Szilágyi Ferenc Budapest	Hausner
Molnár Mihály Miskolc	Hausner
Zemanek Emanuel Prága	Hausner
Mits Adámné Budapest	Antoniush.
Oxinska Helene Lemberg	Westphal
Brandt Viktória Leopold	Westphal
Gorzynski Wladislaw Varsó	Scheller
Klein Henrik Budapest	Steinaecker
Kobklynska Marie Posen	Quisisana
Balassa Irén Budapest	Savoy
Cerie H. Novi	Stern
Freddel Arthur Budapest	Savoy
Lukács Ármim Kaposvár	Savoy
Friedrich István Kaposvár	Savoy
Lukács Kornél Kaposvár	Savoy
Hirsch Camilla Wien	Balkan
Illek Aladár Budapest	Miramar
Donner Róza Budapest	Miramar
Eppelbauer Elise dr. Szófia	Hammer
Dunovitz Sofie Szófia	Hammer
Schedevi Kamilla Szófia	Hammer
Guttman Margit Budapest	Hammer
Reichmann Sal. Budapest	Hammer
Leiner Miksa Ujpest	Hammer
Rács Vilmos Budapest	Stefania
Nagy Elemér Budapest	Stefania
Taussig Emil Prága	Wiltseh
Stein J. Budapest	Wiltseh
Patkó József Lugos	Nada
Schreiber Karl Wien	Viktor
Chomet Clara Travnik	Augusta
Neumann Franz Frankfurt	Slatina
Hodurek Rudolf Bielitz	Slatina
Kemény Jenő Kaposvár	Jolanda
Udvary Gizella Budapest	Jolanda
Braun Stefania Budapest	Fair Home
Ptatkiewicz J. Varsó	Al Mare
Deutsch Leopold Wien	Al Mare
Balog József Arad	Al Mare
Hagelmann Lajosné Budapest	Al Mare
Mendl Béla Budapest	Herkules
Vohmann János Pozsony	Herkules
Bittó Miklós Pozsony	Herkules
Hermann Fritz Wien	Speranza
Haendler Károlyné Budapest V.	V. Wrus
Spitz Julius Wien	P. Lido
Lehocky Anna Budapest	Bellevue
Pockács L. Budapest	Plöbst
Samok Ladislav Jicin	Plöbst
Voigt Ernő Bischofzell	Hammer
Klein Mór Nagyvárad	Teuta
Gepner Tedeusz Halina Varsó	Jurkovic
Stehlik Gusztáv dr. Prága	Penelope
Schulez Antal Lugos	Penelope
Grossmann Sándor Nürnberg	Penelope
Grossmann Anton Worms	Penelope
Mirkovic Gyuro Miholjac	Penelope
Becker Hans Mödling	Wienerheim
Waas Anna Frankfurt	Wienerheim
Urspruch Marie Frankfurt	Wienerheim
Urspruch Rudolf Frankfurt	Wienerheim
Hinzelmann Clara München	Car
Krischer Mariska Budapest	Car
Klausz Sándor Budapest	Car
Brenner Sándor Pécs	Vladiskovic
Kuchinka József Prága	Habsburg
Himler József Budapest	Lederer
Friedmann Mihály Budapest	Lederer
Fischer Imre dr. Budapest	Lederer
Kundy Gyula Budapest	Lederer
Eisenhut Anna Wien	Lederer
Zahler Emil dr. Budapest	Lederer
Rauchwerger Emma Stanislaw	Lederer
Fankas Lipót Ujpest	Waldboth
Kaspar J. Lostice	Melanie
Pál Imre Kassa	Velebit
Weisz Gusztáv Budapest	Mascagni
Gross Franciska Lemberg	Hausner
Rosenfeld Ernestine Krakó	Hausner
Nichten Dávid Lemberg	Janette
Sohnabel Zsigmond Brünn	Mahler
Ruderer Ferenc Nagyszombat	Szegő
Rács Róza Budapest	Szegő
Weisz Ödön Budapest	

Szemere A. Budapest	Szegő
Pollák Sándorné Makó	Szegő
Eisner Miklós dr. Budapest	Szegő
Schreiner Antonie Semlin	Theresia
Fuchsova R. Tursko	Cesky
Prucha Vac Pilsen	Cesky
Sychrova Stefan Cechy	Cesky
Novakova Marie Cechy	Cesky
Sebkova Alzbeta Cechy	Cesky
Kaplanova B. Cechy	Cesky
Prochazkova Milada Prága	Cesky
Sudikova A. Prága	Cesky
Danneberg Miksa Budapest	Gámán
Zerkovitz Irén Budapest	Gámán
Deutsch Márk Budapest	Persich
Mendl Ernst Brünn	Richter
Horak József Prága	Tomasic
Prochaska Johann Holitz	Plesch
Peschke Major Grodek	Istria
Ried Jos Nürnberg	Istria
Krammer József Wien	Istria
Ullmann Ludvika Wien	Istria
Reizes Heinrich Lemberg	Istria
Stankiewicz Marie Lemberg	Istria
Corbul Viktor dr. Nagyszeben	Istria
Sasin Eduárd Ostrau	Posthorn
Frait Vencel Freiberg	Posthorn
Sándor Pálné Budapest	Bristol
Bartha Ödön Retteg	Bristol
Gloger Adolf Gyulafehérvér	Bristol
Hafner Herman Gyulafehérvár	Bristol
Gehorsan Fritz dr. Klosterneub.	Bristol
Heidrich Anna Gablonz	Fischer
Fleischner August Gablonz	Fischer
Miskolezy Berta Vinkovce	4 Jahreszeit.
Kohn Antonie Vinkovce	4 Jahreszeit.
Lövy Erna Wien	4 Jahreszeit.
Joss Klára Wien	4 Jahreszeit.
Schenker Dorothea Wien	4 Jahreszeit.

Hungária szálló Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok. : PENZIÓ 10 LIRATÓL FELJEBB. :

VELENCE.

ORIENTALE NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terrasz — Játéktér, amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar mozgóképeloadás teljes világitás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerini Testv. és Tsa.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).
ABBAZIA Reichstrasse
 Gőz-, kádfürdők- és meleg tengeri vizű fürdők.
 Szobák 3. — koronától feljebb.
 Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

KÖZGAZDASÁG.

UJ KORSZAK FELE.

Négy év múlva lejárnak a kereskedelmi szerződések és az európai államok legtöbbje már készül a kereskedelempolitikai új kampányra. Számos jel arra mutat, hogy az országok gazdasági politikája a következő időszakban gyökeres változásokra várható. A rideg elzárkózás politikája, mely a „nemzeti termelés” védelmének jel-szava alatt a német birodalomból kiindulva, magas agrárvámjaival az élelmicikkek árát mindenfelé megdrágította és a fogyasztók millióinak vállaira óriási terheket rakott a nagybirtokosok érdekében, gyűlöletessé vált és a munkásság, valamint a városi polgárság erélyes szervezkedése ennek a prohibí-tív kereskedelmi politikának fentartását ve-szélyezteteti. Németországban a Hansa-Bund megalakulása, Ausztriában a Mittelstands-bewegung és a városok szervezkedése, nálunk a polgárság és a proletárság folytonos panaszaik élénk bizonyosságai annak, hogy a közvélemény nem hajlandó többé az állam-hatalmat ellenkezés nélkül a túlzó agrárius politika szolgálatában meghagyni és tudatára ébredve a vámrendszer óriási hordere-jének, az új kereskedelempolitikai állapotot a maga igényei és érdekei szerint óhajlja megalkotni. És bármily nagy legyen is a nagybirtok társadalmi és politikai sulya Né-metországban, úgy mint Ausztriában és nálunk, a mindent megdrágító agrár védővá-mos rendszer nem érvényesülhet többé eddi-gi ridegségében, mert a fegyverkezés óriási költségei a népességre amúgy is szinte el-viselhetetlen terheket raknak, melyeknek elvállalásával szemben az államok kényte-lenek a tömérdekeknek egyéb téren jelen-tékeny koncessziókat tenni. De a szociális vonatkozástól eltekintve is, az államok fis-kális érdeke a túlzó prohibí-tív politikáival leendő szakítást javasolja. Az államháztar-tások rohamosan növekvő szükségleteit ki-elégíteni csakis úgy lehet, ha a nemzetek termelése és ezzel jövedelme lényegesen sza-porodik, már pedig a mezőgazdaság részben mindig az időjárás szélsőségeitől függő fej-lődése a nemzetjövödelem szükséges expan-zióját nem biztosítja. Csakis az ipar nagy-arányú föllendítése eredményezheti a nem-zetjövödelem nagymérvű gyarapodását, a mi az államokat arra kényszeríti, hogy az ag-rárius kereskedelempolitikával szakítva, ipar- és kereskedelem-fejlesztő gazdaságpo-litikára térjenek át. Ez pedig jelenti a pro-hibí-tív politikával szemben a szabad forgal-mo politikáját, vagyis a magas vámvédelem helyett mérsékelt vámrendszert, amelyben a fogyasztó érdekei a termelés érdekével egyenrangú méltatásban részesülnek.

Reánk nézve az új kereskedelempolitikai irányzat oda konkretizálódik, hogy a nagy gabona- és hús-vámok lényegesen mér-sékeltessenek és a Balkán-államokkal kö-tendő szerződések révén a monarchia fog-yasztási területe a balkán agrár-exportnak megnyitván, a keleti piacok is megnyil-janak a mi iparunknak és kereskedelmünk-

nek. Egészen bizonyos, hogy geográfiai helyzetüknél fogva a magyar exportnak csakis a napkeleti országokban van keresni valója. Nyugat felé nem gravitálhatunk, a nagy termelő országok piacait el nem hódíthatjuk. Kelet felé azonban, el egészen Ázsia legkeletibb részéig, olcsó vízi uton eljuthatunk áruinkkal.

Az emberiség bölcsője, Ázsia korszak-alkotó változáson megy keresztül. Perzsiá-ban, Chinában a kultiválódás folyamata bá-mulatos erővel megindult és ötszázmillió ember fog bekapcsolódni a modern civilizá-ció gépezetébe, egyelőre főként mint az eu-rópai ipar fogyasztója. Beláthatatlan pers-pektíva nyílik ezzel az európai tőkének és iparnak és sikert azok az államok fognak elérni, amelyek leggyorsabban tudnak üzle-ti összeköttetést létesíteni a kelet e most éb-redő országaival. Az európai ipari terme-lés lényeges megnövekedése mellett is a megnyitott új fogyasztási területek nagyszere-ri exporttestélyeket ígérnek az ipari orszá-goknak, melyek kihasználásáért már a kö-zeljövőben igen nagy versengés fog meg-indulni, talán helylyel-közzel fegyveres erő-vel is, amiként az orosz-japán háboru tud-valevőleg a mandzsuriai fogyasztóterületért végigküzdött harc volt.

Az 1917. év tehát mértőföldjelző lesz a nemzetközi kereskedelmi politika történel-mében. Ha az előjelek nem esznek, a mos-tani elzárkózási politikát a szabadabb for-galom elve fogja kiszorítani, ami a világ-gazdaság és nemzetközi kereskedelem fel-lendülését vonná maga után.

Allamférfiainkra ez a feladat vár: elő-készíteni a jövőt, hogy a nemzetek nagy versengésében Magyarország is szóhoz jusson.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és kül-földi lapok.

Estéknél az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye. Naponta új műsor.

TULAJDONOS:

BUDAI KÁROLY

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME
kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom
pörköltkávétölt-
veKapható - 3 minő-
ségben -
G. STOCHEL csomagolásában.

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel.

— Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőka-bin használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

Az előrehaladt
idény miatt!

Bátorkodunk ezennel a követke-ző cikkeket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel
garantált szinek
à Kor. —.48Fehér ruhavászon bos-
nyák módra
à Kor. —.26Csikos creppon leg-
ujabb divat
à Kor. —.38Percail, elegáns minták
à Kor. --.50Panama, minden mo-
dern színben
à Kor. --.90Szinezett zefir, leg-
ujabb minták
à Kor. --.85Voil de Laine, tiszta
gyapju modern minták
à Kor. 1.--Eponge (szivacsos) min-
den színben sima és
mintázott.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO II.

Trieszt Corso 9.

Bécs IX.

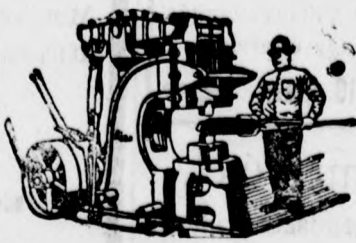
Szabott árak.

Divat- és kézműárueikkek, férfiruha-szövetek, selymárak, szőnyegek, butorszö-
vetek, fehérműek, gyapotárak, női- és
gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szal-
lagok és az összes felszerelési cikkek eladása

Gróf CSAKY LÁSZLÓ

Prakfalvi Vas- és Acélgár rt.

Budapest. IX., Csillag-utca 4. szám.

Öntöttacélmu AJAX 5/o gyors-
esztergaacél. AJAX szerszám-
acél AJAX kőfuró acél stb.Szab. AJAX rugóspöröly a leg-
jobb közlöműves kovácspöröly.
Több mint 1700 drb. üzemb.

Szerszámgyártás

Malom-, bánya-,
kovács-, lakatos-
és kőfaragó szer-
számok, kész kő-
zetfurók, lapátok

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehérneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MERCEDES

Az autók királya!

-= Bárdi r. t. =-

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

MOST NYILT MEG! BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.

Nődivat — kézmű — és rövidárkereskedése.

**LIDO-VENEZIA
CASA VENIER**
a „Hungaria“ szálló mögött.
Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnnyire a nagyjárda állomástól és a nagy fürdőintézetétől.
Villanyos világítás.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette. melyre a közönség szíves figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett
Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkei s szépitőeszközök stb. sfb.

A kinek eladó **használt butorok** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkereskedőhöz
Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

== Teljes penzió napi 10 líráért. ==

Irógép, alkalmi vétel, látható irású, legújabb rendszerű olcsón eladó.

Megtekinthető szerkesztőségünkben.

Tripcovich D. és Tsa. hajózási vállalat
Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel.
Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

=====

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

=====

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lírá-ó, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német kiszolgálás.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindekét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Gyönyörűen éneklő **tar-ka-kanári** eladó. Via Fr. Branchetta 1 sz. I. em.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István Dupla-malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: *Noerden* tanár Bécsben; *Korányi* tanár Budapesten; *Glax* tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kimérve minden előkelő étteremben.

Tengeri fürdő Lusinpiccio Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).